

Til lovforslag nr. L 87. Betænkning afgivet af Skatteudvalget den 24. februar 1999

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af forskellige skatte- og afgiftslove, toldloven, lov om fonde og visse foreninger samt lov om visse selskabers aflæggelse af årsregnskab m.v.

(Objektiveringer, justering af reglerne for beskatning ved død samt afgrænsning af told- og afgiftsområdet m.m.)

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til skatteministeren, som denne har besvaret skriftligt. Nogle af udvalgets spørgsmål og ministerens besvarelse heraf er optrykt som bilag til betænkningen.

Endvidere har udvalget modtaget skriftlige henvendelser fra:

Ernst & Young,

Finansrådet,

Foreningen af Statsautoriserede Revisorer og Michael Serup, Advokatfirmaet Tommy V.

Christiansen.

Der er af skatteministeren og et mindretal stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herefter indstiller et *flertal* (Socialdemokratiets, Venstres, Det Konservative Folkepartis, Dansk Folkepartis, Centrum-Demokraternes, Det Radikale Venstres, Fremskridtspartiets og Kristeligt Folkepartis medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med de af skatteministeren stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* (Socialistisk Folkepartis medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet stillede ændringsforslag. Hvis de af mindretallet stillede ændringsforslag forkastes ved 2. behandling, vil mindretallet ved 3. behandling stemme imod lovforslaget.

Et *andet mindretal* (Enhedslistens medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af et mindretal tiltrådte ændringsforslag.

Ændringsforslag

Af et *mindretal* (SF), tiltrådt af et *mindretal* (EL):

Til § 1

1) Nr. 9 affattes således:

»9. I § 13, stk. 1, udgår 3.-5. pkt., og i stedet indsættes:

»Det er en betingelse, at der er opnået tilladelse hertil fra skatteministeren. Tilladelse kan kun opnås, hvis aktieombytningen er forretningsmæssigt begrundet, jf. artikel 11 i direktiv 90/434/EØF. Skatteministeren kan fastsætte særlige vilkår for tilladelsen. Landsskatteretten kan påkende afgørelser efter 3.-5. pkt. Reglerne i skattestyrelseslovens kapitel 3 og 3 A finder tilsvarende anvendelse ved klage til Landsskatteretten.«

Af *skatteministeren*, tiltrådt af et *flertal* (S, V, KF, DF, CD, RV, FP og KRF):

Til § 4

2) Før nr. 1 indsættes som nye numre:

»01. I § 2, stk. 1, indsættes efter nr. 3 som nyt nummer:

»4) uskiftede boer og dødsboer efter en efterlevende ægtefælle, som skiftes ved den efterlevende ægtefælles død, når den efterlevende ægtefælle har overtaget dødsboet efter førstafdøde ægtefælle efter § 58, stk. 1, nr. 2-4, eller stk. 2, 1. pkt., og ægtefællerne er afgået ved døden i samme indkomstår, jf. § 66 A.«

Nr. 4 og 5 bliver herefter nr. 5 og 6.

02. I § 3 udgår i nr. 2 »og«, og efter nr. 2 indsættes som nyt nummer:

»3) uskiftede boer og dødsboer, som nævnt i § 2, stk. 1, nr. 4, jf. dog § 66 A, stk. 2, og«.

Nr. 3 bliver herefter nr. 4.

03. I § 3, nr. 3, der bliver nr. 4, ændres »nr. 5« til: »nr. 6«.

3) Nr. 1 affattes således:

»1. I § 4 indsættes som stk. 6 og 7:

»Stk. 6. Skiftes et uskiftet bo og et særbo ved den efterlevende ægtefælles død, finder reglerne i denne lov, der gælder for en afdød gift person, der efterlader sig såvel fælleseje som særeje, tilsvarende anvendelse.

Stk. 7. Er begge ægtefæller afgået ved døden samtidig, uden at det kan konstateres, om den ene ægtefælle har overlevet den anden, anses der skattemæssigt at foreligge to dødsboer hvert bestående af afdødes andel af ægtefællernes hidtidige fælleseje og skilsmissesæreje og eventuelle fuldstændige særeje.«

4) Efter nr. 31 indsættes som nyt nummer:

»04. I § 52, stk. 1, ændres »nr. 1, 2, 3 eller 5« til: »nr. 1-4 eller 6«.

5) Efter nr. 32 indsættes som nyt nummer:

»05. I § 53, stk. 1, ændres »nr. 4« til: »nr. 5«.

6) Efter nr. 34 indsættes som nyt nummer:

»06. I § 59, stk. 4, udgår »der tilhørte den efterlevende ægtefælle.«

7) Efter nr. 35 indsættes som nyt nummer:

»07. I § 60, stk. 2, udgår i 1. pkt. », jf. dog § 59, stk. 4«, og som 2. og 3. pkt. indsættes:

»Indkomst i dødsåret, der vedrører en virksomhed som nævnt i § 59, stk. 4, opgøres for

begge ægtefæller under ét for hele dødsåret. Indkomsten fordeles forholdsmæssigt mellem ægtefællerne.«

8) Efter nr. 36 indsættes som nyt nummer:

»08. I § 63, stk. 1, 2. pkt., indsættes efter »ansættelser,«: »idet de kommunale indkomstskatter m.v. beregnes med de procenter, der gælder for den efterlevende ægtefælle,« og »og den« ændres til: »Den«.

9) Efter nr. 38 indsættes som nyt nummer:

»09. Efter § 66 indsættes som nyt kapitel:

»Kapitel 10 A

»Ægtefællerne dør i samme indkomstår

§ 66 A. Reglerne i dette kapitel finder anvendelse i forbindelse med indkomstbeskatning ved den efterlevende ægtefælles død af uskiftede boer og dødsboer, når den efterlevende ægtefælle har overtaget dødsboet efter førstafdøde ægtefælle efter § 58, stk. 1, nr. 2-4, eller stk. 2, 1. pkt., og ægtefællerne er afgået ved døden i samme indkomstår.

Stk. 2. Beskatning ved skifte af det uskiftede bo eller af dødsboet efter den sidstafdøde ægtefælle sker efter reglerne i afsnit I, II og V-XI, jf. dog 2.-6. pkt. Ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst m.v. for henholdsvis mellempærioden og bobeskatningsperioden medregnes den førstafdøde ægtefælles skattepligtige indkomst m.v. opgjort efter reglerne i afsnit II. Ved opgørelsen af mellempæriodeskatten eller dødsbo-skatten indrømmes der et yderligere månedligt fradrag i den beregnede skat efter § 14, stk. 2, eller § 30, stk. 3, regnet fra begyndelsen af dødsåret til og med den måned, hvori den førstafdøde ægtefælle er afgået ved døden. Den førstafdøde ægtefælles negative skat af aktieindkomst efter personskattelovens § 8 a, stk. 5, der ikke har kunnet rummes i slutskatten m.v. for årene forud for dødsåret, medregnes ved anvendelsen af reglerne i § 15, stk. 2, eller § 30, stk. 6. Ved anvendelsen af reglerne i §§ 16 og 32 forhøjes den i personskattelovens § 8 a, stk. 1, nævnte beløbsgrænse til det dobbelte. Foreløbige indkomsts-kattebeløb, der er betalt af den førstafdøde ægtefælle, godskrives den sidstafdøde ægtefælle ved mellempæriode- eller dødsbobeskatningen.

Stk. 3. Reglerne i stk. 2, 2. og 4.-6. pkt., finder ikke anvendelse, i det omfang beløbene er an-

vendt ved skifte af førstafdødes særbo, jf. kapitel 11.

Stk. 4. Reglerne i stk. 1-3 finder tillige anvendelse ved skifte af uskiftet bo og den sidstafdøde ægtefælles særbo, når det uskiftede bo og særboet undergives en fælles skiftebehandling.

Stk. 5. Hvis det uskiftede bo eller dødsboet efter den sidstafdøde ægtefælle er sluttet med boudlæg i medfør af § 18 i lov om skifte af dødsboer, gælder reglerne i afsnit IV.«

10) Efter nr. 44 indsættes som nyt nummer:

»010. I § 87, stk. 5, indsættes som 2. pkt.:

»Dog omfattes restskatter m.v., der er overført til dødsåret efter kildeskattelovens § 61, stk. 3, og § 61 A, ikke af et af dødsboet udstedt prokla- ma.«

Af et *mindretal* (SF), tiltrådt af et *mindretal* (EL):

Til § 8

11) Efter nr. 13 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 15, stk. 1, indsættes efter 2. pkt. som nyt punktum:

»Tilladelse kan kun opnås, hvis den påtænkte transaktion er forretningsmæssigt begrundet, jf. artikel 11 i direktiv 90/434/EØF.«

12) Efter nr. 16 indsættes som nyt nummer:

»02. I § 15 a, stk. 1, indsættes efter 2. pkt. som nyt punktum:

»Tilladelse kan kun opnås, hvis den påtænkte transaktion er forretningsmæssigt begrundet, jf. artikel 11 i direktiv 90/434/EØF.«

13) Efter nr. 22 indsættes som nyt nummer:

»03. I § 15 b, stk. 5, der bliver stk. 6, indsættes efter 1. pkt. som nyt punktum:

»Tilladelse kan kun opnås, hvis den påtænkte transaktion er forretningsmæssigt begrundet, jf. artikel 11 i direktiv 90/434/EØF.«

14) Efter nr. 23 indsættes som nyt nummer:

»04. I § 15 c stk. 1, indsættes efter 2. pkt. som nyt punktum:

»Tilladelse kan kun opnås, hvis den påtænkte transaktion er forretningsmæssigt begrundet, jf. artikel 11 i direktiv 90/434/EØF.«

Af *skatteministeren*, tiltrådt af et *flertal* (S, V, KF, DF, CD, RV, FP og KRF):

Til § 10

15) Nr. 3 affattes således:

»3. I § 65, stk. 6, ændres »ligningslovens § 16 A, stk. 4 og 8« til: »ligningslovens § 16 A, stk. 8 og 12.«

16) Efter nr. 3 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 65, stk. 6, ændres »eller 16 B, stk. 4.« til: »eller § 16 B, stk. 5. Der foretages ikke indeholdelse i udbetaling m.v., der er omfattet af ligningslovens § 16 B, stk. 2, nr. 1, 2, 4 eller 5, således at ligningslovens § 16 B, stk. 1, ikke finder anvendelse.«

Til § 13

17) Paragraffen udgår.

Til § 14

18) I den under nr. 5 foreslåede affattelse af § 7 A, stk. 1, nr. 2, ændres »6.000 kr.« til: »8.000 kr.«

19) I den under nr. 5 foreslåede affattelse af § 7 A, stk. 2, indsættes som 7. pkt.:

»Som ansatte i selskab medregnes også ansatte i dette selskabs datter- og datterdatterselskaber, herunder disses udenlandske filialer.«

20) Den under nr. 15 foreslåede § 16 A, stk. 5, nr. 1, affattes således:

»1) selv i forbindelse med nedsættelsen har erhvervet dele af virksomheden, eller hvis samlevende ægtefælle i forbindelse med nedsættelsen har erhvervet dele af virksomheden,«.

21) Den under nr. 15 foreslåede § 16 A, stk. 5, nr. 3, affattes således:

»3) er hovedaktionær eller tilhører kredsen af nærtstående, jf. aktieavancebeskatningslovens § 11, stk. 2-4, hvis beskatning af en ellers opgjort fortjeneste, jf. stk. 7, bortfalder eller nedsættes på grund af en dobbeltbeskatningsoverenskomst eller bestemmelser om skattepligt, og som samtidig ikke beskattes efter kildeskattelovens afsnit I A.«

22) Den under nr. 20 foreslåede affattelse af § 16 B, stk. 2, nr. 3, affattes således:

»3) Afståelse som led i en samlet overdragelse til det udstedende selskab og eventuelle andre erhververe af alle overdragerens aktier m.v. i det udstedende selskab, når ingen af de eventuelle andre erhververe indtræder i overdragerens skattemæssige stilling for nogen del af de erhvervede aktier m.v.«

23) I den under *nr. 20* foreslåede affattelse af § 16 B, *stk. 2*, indsættes som *nr. 5*:

»5) Pengeinstitutters og børsrådgivereselskabers afståelse af aktier til det udstedende børsnoterede selskab, når *stk. 4* medfører, at fortjeneste eller tab ved afståelsen skal beskattes efter aktieavancebeskatningslovens § 3.«

24) Den under *nr. 20* foreslåede affattelse af § 16 B, *stk. 3*, affattes således:

»*Stk. 3*. Det er en betingelse for, at *stk. 1* ikke finder anvendelse i de i *stk. 2*, *nr. 1-3*, omtalte tilfælde, at beskatning af en ellers opgjort fortjeneste, jf. *stk. 4*, ikke bortfalder eller nedsættes på grund af dobbeltbeskatningsoverenskomst eller bestemmelser om skattepligt, og at aktionæren eller andelshaveren ikke beskattes efter kildeskattelovens afsnit I A.«

Til § 20

25) *Nr. 2* affattes således:

»2. § 4, *stk. 5, 2. pkt.*, affattes således:

»I de tilfælde, der er omfattet af ligningslovens § 16 B, *stk. 1*, forhøjes den der nævnte afståelsessum med et beløb, der svarer til den negative værdi.«

26) Efter *nr. 2* indsættes som nyt nummer:

»01. § 4, *stk. 5, 3. pkt.*, affattes således:

»På samme måde forhøjes den i ligningslovens § 16 A nævnte udlodning, hvis den beskattes som udbytte, og hvis den sker i forbindelse med en nedsættelse af aktie- eller anpartskapitalen, med et beløb, der svarer til den negative værdi.«

Til § 21

27) Efter *nr. 1* indsættes som nye numre:

»01. I § 33 a, *stk. 1, nr. 3*, ændres »afgiftsfrigørelser og afgiftsgodtgørelser efter §§ 15 og 16« til: »afgiftsfrigørelse og afgiftsgodtgørelse efter § 15«.

02. I § 36, *stk. 2, 1. pkt.*, ændres »§§ 15 eller 16« til: »§ 15«.

Til § 26

28) I *stk. 3* ændres »§ 14, *nr. 5-6* og *13-19*« til: »§ 14, *nr. 5, 6* og *13-20*«.

29) I *stk. 3* ændres »§ 20, *nr. 2*« til: »§ 20, *nr. 01*«.

30) I *stk. 3* indsættes som *3. pkt.*:

»Ophævelsen under § 14, *nr. 5*, af bestemmelsen i ligningslovens § 7 A, *stk. 9*, som affattet ved lov *nr. 360* af *10. juni 1987* har virkning fra den *1. januar 2000*.«

31) I *stk. 6* ændres »§ 4, *nr. 5-6, 9, 11-22, 25-30, 32-34, 39-40, 42-43* og *45*,« til: »§ 4, *nr. 01, 02, 03, 5, 6, 9, 11-22, 25-30, 04, 32, 05, 33, 34, 06, 07, 09, 39, 40, 42, 43, 010* og *45*,«.

32) *Stk. 12* affattes således:

»*Stk. 12*. Skatteministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelsen af § 15, *nr. 1*, og § 22, *nr. 1*.«

33) I *stk. 14* ændres tre steder »den (fremsættelsesdatoen)« til: »dagen efter lovens bekendtgørelse i Lovtidende«.

34) I *stk. 15* ændres »den (fremsættelsesdatoen)« til: »dagen efter lovens bekendtgørelse i Lovtidende«.

35) I *stk. 16* ændres to steder »den (fremsættelsesdatoen)« til: »dagen efter lovens bekendtgørelse i Lovtidende«.

36) I *stk. 17* ændres to steder »den (fremsættelsesdatoen)« til: »dagen efter lovens bekendtgørelse i Lovtidende«.

B e m æ r k n i n g e r

Til *nr. 1* og *11-14*

Danmark er bundet til at give tilladelse til skattefri omstruktureringer efter reglerne i EU's fusionsdirektiv.

Tilladelserne bør dog ikke gives i tilfælde, hvor omstruktureringen alene foretages af hensyn til ønsket om at spare skat hos aktieejerne (udskydelse af aktieavancebeskatning) eller hos selskaberne (udskydelse af beskatning af avance på anlægsaktiver, særligt goodwill og

ejendomme, herunder genvundne afskrivninger).

De pågældende tilladelser bør derfor kun gives, når omstruktureringen er begrundet i forretningsmæssige forhold, f.eks. mulighed for forøgelse af erhvervsvirksomhedens indtjening, ekspansion eller overlevelse.

Da de pågældende bestemmelser er fastsat under iagttagelse af EU's fusionsdirektiv, er det med ændringsforslagene fundet hensigtsmæssigt direkte i lovteksten at henvise til bestemmelsen i fusionsdirektivets artikel 11, der netop fastsætter, hvornår der kan nægtes tilladelse til de pågældende transaktioner.

Det bemærkes i den forbindelse, at der netop i den i lovforslagets bemærkninger anførte Leur-Bloem sag (EF-Domstolens dom af 17. juli 1997) er anført, at det at »spare skat« ikke i sig selv er en forretningsmæssig begrundelse for transaktionen.

Til nr. 2-10 og 15-36

Ændringsforslagenes provenumæssige konsekvenser

De foreslåede ændringer og præciseringer skønnes ikke at have nævneværdige provenumæssige konsekvenser.

Ændringsforslagenes administrative konsekvenser

De foreslåede ændringer og præciseringer skønnes ikke at have administrative konsekvenser.

Til nr. 2

Ad nr. 01 og 02

Der er tale om konsekvensændringer som følge af ændringsforslag nr. 9. Det fastslås i det foreslåede nr. 01, at i tilfælde, hvor uskiftede boer og dødsboer efter en efterlevende ægtefælle skiftes, når ægtefællen har overtaget det uskiftede bo efter dødsboskattelovens § 58, stk. 1, nr. 1, eller dødsboet efter den førstafdøde ægtefælle efter reglerne om uskiftet bo m.v. i dødsboskattelovens § 58, stk. 1, nr. 2-4, eller stk. 2, 1. pkt., betragtes boerne som selvstændige skattesubjekter, når ægtefællerne er afgået ved døden i samme indkomstår. Endvidere fastslås det i det foreslåede nr. 02, at reglerne i dødsboskattelovens kapitel 3 om dødsboets skattemæssige forhold og afgrænsning af dødsboets indkomst ligeledes

finder anvendelse på de foran nævnte uskiftede boer og dødsboer med de ændringer, der følger af de foreslåede regler i § 66 A, stk. 2, jf. bemærkningerne til ændringsforslag nr. 9.

Ad nr. 03

Der er tale om en konsekvensændring som følge af forslaget under nr. 02.

Til nr. 3

Hvis et uskiftet bo vedvarer, indtil den efterlevende ægtefælle dør, behandles et sådant dødsbo skattemæssigt efter de gældende regler som alle andre skiftede dødsboer. Det gælder også, hvis afdøde efterlader sig et særbo. Der findes ikke særregler i dødsboskatteloven om den skattemæssige behandling i den situation, hvor der både skiftes et uskiftet bo og et særbo.

Det foreslås præciseret, at dødsboskattelovens regler om den skattemæssige behandling af boer efter en afdød gift person, som efterlader sig såvel fælleseje som særeje, gælder tilsvarende ved skifte af et uskiftet bo og af den efterlevende ægtefælles særeje ved den efterlevende ægtefælles død.

Derved tydeliggøres, at reglerne i § 4, stk. 4, om, hvorvidt der er tale om ét eller to boer efter en afdød gift person ved anvendelsen af reglerne i dødsboskatteloven, gælder tilsvarende, når der er tale om skifte af et uskiftet bo og et særbo efter en efterlevende ægtefælle (den sidstafdøde ægtefælle).

Det har bl.a. betydning for anvendelsen af beløbsgrænser, krav om afsluttende skatteansættelse, fordeling af fradrag og hæftelsesregler efter dødsboskatteloven.

Forslaget indeholder endvidere en redaktionel ændring som følge af det foreslåede stk. 6.

Til nr. 4 og 5

Der er tale om konsekvensændringer som følge af det foreslåede nr. 01 under ændringsforslag nr. 2.

Til nr. 6

Efter de gældende regler i dødsboskattelovens § 59, stk. 1, succederer en efterlevende ægtefælle efter uskiftet bo-reglerne som hovedregel i den afdøde ægtefælles aktiver og passiver med virkning fra dødsdagen. Dette gælder også, når afdøde har anvendt reglerne i virksomhedsskattelovens afsnit I eller II på sin egen virksomhed.

Ægtefællen succederer derfor i disse sidstnævnte tilfælde også i afdødes indestående på konto for opsparet overskud i virksomhedsordningen m.v., henholdsvis indestående på konjunkturudligningskonto i kapitalafkastordningen med virkning fra førstafdødes dødsdag.

Successionsreglerne betyder derfor, at der skal foretages en regnskabsmæssig opgørelse af aktiver og passiver vedrørende virksomheden pr. dødsdagen. Hvis afdøde har anvendt reglerne i virksomhedsskattelovens afsnit I eller II, skal der i denne situation udarbejdes et virksomhedsskatteregnskab pr. dødsdagen efter reglerne i virksomhedsskatteloven.

Reglerne om successionstidspunktet efter uskiftet bo-reglerne adskiller sig fra det successionstidspunkt, der gælder i forbindelse med dødsboer, der er selvstændige skattesubjekter.

I praksis sker successionen i disse tilfælde med virkning fra dødsårets begyndelse.

Det foreslås derfor, at i tilfælde, hvor ægtefællen succederer i en erhvervsvirksomhed, som afdøde drev i året forud for indkomståret, tilpasses tidspunktet for succession til det tidspunkt, der gælder efter de almindelige dødsboskatte regler, d.v.s. at successionen sker med virkning fra dødsårets begyndelse. Dog foreslås, at indkomst vedrørende virksomheden i mellemprioriteten medregnes ved indkomstopgørelsen hos den af ægtefællerne, der i overvejende grad har drevet virksomheden, jf. bemærkningerne til ændringsforslag nr. 7.

Forslaget betyder, at i tilfælde hvor afdøde har drevet en erhvervsvirksomhed i året forud for dødsåret, succederer den efterlevende ægtefælle altid i erhvervsvirksomheden med virkning fra indkomstårets begyndelse.

Forslaget indebærer derfor også en regnskabsmæssig forenkling i forbindelse med uskiftet bo-reglerne, idet der ikke som efter de gældende regler skal udarbejdes et virksomhedsregnskab pr. dødsdagen udelukkende med henblik på ægtefællesskattemæssige succession.

De ensartede successionsregler i de to regelsæt i den ovenfor nævnte situation betyder samtidig, at det er muligt at tilpasse de almindelige dødsboskatte regler til den situation, hvor begge ægtefæller, der oprindeligt er omfattet af reglerne om uskiftet bo m.v., dør i samme indkomstår, jf. ændringsforslag nr. 9.

Til nr. 7

Efter reglerne i dødsboskattelovens § 60, stk. 2, skal indkomst i mellemprioriteten, der vedrører en erhvervsvirksomhed, medregnes ved indkomstopgørelsen hos den af ægtefællerne, der i overvejende grad har drevet virksomheden.

Hvis afdøde i året forud for dødsåret har drevet en virksomhed, der tilhørte den efterlevende ægtefælle, sker beskatningen i dødsåret dog hos den efterlevende ægtefælle.

Det foreslås, at indkomst i mellemprioriteten vedrørende erhvervsvirksomhed altid medregnes ved indkomstopgørelsen hos den af ægtefællerne, der i overvejende grad har drevet virksomheden.

Det foreslås endvidere af praktiske grunde, at virksomhedens indkomst opgøres under ét for hele dødsåret, og at indkomsten fordeles forholdsmæssigt mellem ægtefællerne i forhold til de perioder, ægtefællerne hver især har drevet virksomheden.

Forslaget betyder, at hvis afdøde har drevet virksomheden i 4 måneder af dødsåret, og ægtefællen har drevet virksomheden i den resterende del af året, beskattes en tredjedel af virksomhedens indkomst i dødsåret hos afdøde og resten hos ægtefællen.

Til nr. 8

Efter de såkaldte uskiftet bo-regler i dødsboskatteloven beskattes den efterlevende ægtefælle også af førstafdøde ægtefælles indkomst i det år, hvor ægtefællen er afgået ved døden.

Skatteberegningen for den efterlevende ægtefælle sker ved, at der foretages dels en skatteansættelse af førstafdøde ægtefælles indkomst i mellemprioriteten og dels en skatteansættelse af den efterlevende ægtefælles indkomst i dødsåret. Beskatningen sker efter personbeskatningsreglerne.

Det foreslås præciseret, at beregningen af skat af indkomst vedrørende den afdøde ægtefælles indkomst i dennes mellemprioritet og vedrørende den efterlevende ægtefælles indkomst i dødsåret i begge tilfælde foretages med den kommuneskatteprocent, amtskommuneskatteprocent samt den kirkelige afgift, som gælder for den efterlevende ægtefælle for dødsåret.

Til nr. 9

Der foreslås fastsat regler for beskatning i forbindelse med skifte af et uskiftet bo eller døds-

boet efter en efterlevende ægtefælle, der har været omfattet af de særlige regler om uskiftet bo m.v. i dødsboskattelovens afsnit III, kapitel 10, når den efterlevende ægtefælle er afgået ved døden i samme indkomstår som førstafdøde ægtefælle.

Det drejer sig om de tilfælde, hvor den efterlevende ægtefælle ved førstafdøde ægtefælles død har fået udleveret ægtefællernes hidtidige fællesbo eller skilsmissesæreje til uskiftet bo efter § 58, stk. 1, nr. 1, eller overtaget dødsboet efter førstafdøde ægtefælle efter § 58, stk. 1, nr. 2-4, eller stk. 2, 1. pkt.

Efter uskiftet bo-reglerne beskattes førstafdødes indkomst i dennes mellemperiode hos den efterlevende ægtefælle i dødsåret.

Når den efterlevende ægtefælle afgår ved døden, gælder de almindelige regler i dødsboskatteloven for boet efter den efterlevende ægtefælle eller for det uskiftede bo, dvs. typisk reglerne om dødsboer, der er selvstændige skattesubjekter, jf. lovens afsnit II. Disse regler kan også umiddelbart anvendes, når den efterlevende ægtefælle afgår ved døden i et senere indkomstår.

Derimod har der været tvivl om, hvorledes de almindelige dødsboskatteregler skal anvendes, når den efterlevende ægtefælle, som er omfattet af uskiftet bo-reglerne, afgår ved døden i samme år som den førstafdøde ægtefælle. Det skyldes især, at den efterlevende ægtefælle efter uskiftet bo-reglerne i dødsåret også skal beskattes af førstafdødes indkomst i dennes mellemperiode.

For at undgå u hensigtsmæssigheder i den her nævnte situation foreslås, at de almindelige regler for beskatning af dødsboer, der er selvstændige skattesubjekter, med visse tilpasninger finder anvendelse ved skifte af det uskiftede bo eller dødsboet efter den sidstafdøde ægtefælle (den efterlevende ægtefælle).

De foreslåede regler går nærmere ud på:

Det uskiftede bo eller dødsboet efter den sidstafdøde ægtefælle beskattes som udgangspunkt efter de almindelige regler i dødsboskatteloven for dødsboer, der er selvstændige skattesubjekter. Det gælder uanset, om boet er fritaget for dødsbobskatning, og hvor der derfor alene kan blive tale om mellemperiodebeskatning, eller om der skal foretages egentlig dødsbobskatning af boet.

Ved opgørelsen af den sidstafdøde ægtefælles skattepligtige indkomst m.v. for mellemperioden efter de egentlige dødsboskatteregler anvendes

de de almindelige regler for opgørelse af en afdød persons indkomst for mellemperioden efter dødsboskatteloven. Endvidere medregnes ved indkomstopgørelsen tillige den førstafdøde ægtefælles skattepligtige indkomst m.v. i førstafdødes mellemperiode. Den førstafdøde ægtefælles indkomst opgøres ligeledes efter de almindelige dødsboskatteregler.

Da indkomsterne for de to ægtefæller beskattes under ét efter de foreslåede regler, vil det ikke være nødvendigt at foretage en opdeling af indkomsterne i dødsåret på hver af ægtefællerne, således som det sker efter uskiftet bo-reglerne.

Der er dog behov for visse tilpasninger:

Det foreslås, at der ved selve skatteberegningen indrømmes et ekstra fradrag efter henholdsvis dødsboskattelovens § 14, stk. 2, eller § 30, stk. 3, regnet fra begyndelsen af dødsåret til og med den måned, hvori den førstafdøde ægtefælle er afgået ved døden. Dette ekstra fradrag er begrundet i, at indkomstansættelsen vedrørende mellemperioden omfatter to personers indkomster.

Endvidere foreslås, at den førstafdøde ægtefælles negative skat efter personskattelovens § 8 a, stk. 5, i det omfang den ikke har kunnet modregnes i slutskatten for årene forud for dødsåret, medregnes sammen med det tilsvarende beløb vedrørende den sidstafdøde ægtefælle ved opgørelsen af det beløb, der kan modregnes i slutskatten efter de i lovforslaget foreslåede § 15, stk. 2, eller § 30, stk. 6, i dødsboskatteloven.

Herudover foreslås, at der ved anvendelsen af reglerne i henholdsvis § 16 og § 32 i dødsboskatteloven om beskatningen af aktieindkomst sker en fordobling af beløbsgrænsen i personskattelovens § 8 a, stk. 1, som følge af, at indkomstansættelsen kan siges at vedrøre boet efter to personer.

Endelig foreslås, at foreløbige indkomstskattebeløb, der er betalt af førstafdøde ægtefælle vedrørende dennes mellemperiode, godskrives den sidstafdøde ægtefælle.

Hvis førstafdødes særbo er skiftet, uden at den sidstafdøde ægtefælle har overtaget det efter dødsboskattelovens § 58, stk. 1, eller stk. 2, 1. pkt., gælder reglerne i kapitel 11. Det foreslås, at i det omfang førstafdøde ægtefælles indkomster m.v. vedrører særboet som nævnt i kapitel 11, medregnes de ikke ved opgørelsen af mellemperiode- eller bobeskatningsindkomsten, ligesom de pågældende skatter m.v. vedrørende særboet

ikke medregnes ved opgørelsen af førstafdødes foreløbige skatter m.v., der godskrives den sidstafdøde ægtefælle efter de foreslåede regler. Det gælder også for førstafdødes negative skat efter personskattelovens § 8 a, stk. 5.

I ændringsforslag nr. 6 er der foreslået en tilpasning af reglerne om succession efter uskiftet bo-reglerne til de almindelige dødsboskatteregler i tilfælde, hvor en efterlevende ægtefælle succederer i en erhvervsvirksomhed, som tilhørte den afdøde ægtefælle, og som den afdøde ægtefælle selv drev i indkomståret forud for dødsåret. Herved opnås, at reglerne for beskatning af dødsboer, der er selvstændige skattesubjekter, også kan anvendes, når den sidstafdøde ægtefælle er succederet i førstafdøde ægtefælles virksomhed efter uskiftet bo-reglerne.

De ovenfor foreslåede regler finder tillige anvendelse ved skifte af uskiftet bo og den sidstafdøde ægtefælles særbo, når det uskiftede bo og særboet undergives en fælles skiftebehandling.

Hvis boerne skiftes hver for sig, gælder de foreslåede regler kun for det uskiftede bo, mens den sidstafdøde ægtefælles særbo beskattes efter de almindelige regler i dødsboskatteloven.

Hvis det uskiftede bo eller dødsboet efter den sidstafdøde ægtefælle er sluttet med boudlæg i medfør af § 18 i lov om skifte af dødsboer, gælder reglerne i afsnit IV.

Til nr. 10

I dødsboskifteloven er fastsat regler om, at der i dødsboer skal udstedes proklama med den virkning, at krav mod afdøde, der ikke anmeldes rettidigt, prækluderes. Denne regel gælder generelt, såfremt der ikke i anden lovgivning er fastsat særlige regler om præklusion, herunder regler i skatte- og afgiftslovgivningen.

I dødsboskattelovens § 87 er fastsat særlige regler for, hvornår skattekrav skal anmeldes for ikke at blive prækluderet.

Hovedreglen er herefter, at skattekrav, der er opgjort på tidspunktet for proklamaets udstedelse, er omfattet af de almindelige regler i dødsboskifteloven om, at krav, der ikke anmeldes inden en nærmere angiven frist, prækluderes. Det gælder både for skattekrav vedrørende indkomståret forud for dødsåret samt for skattekrav, der vedrører dødsåret. Skattekrav for indkomståret forud for dødsåret kan også omfatte restskatter m.v. for tidligere indkomståre, der er overført efter kildeskattelovens § 61, stk. 3, og § 61 A, til op-

krævning sammen med dødsårets foreløbige indkomstskatter.

Sådanne overførte og indregnede restskatter m.v., der er opgjorte men ikke betalte på tidspunktet for proklamaets udstedelse, skal derfor også anmeldes efter proklamareglen for ikke at blive prækluderet.

I øvrigt er det ofte sådan, at der ikke er noget restskattekrav at anmelde. Det skyldes, at de indregnede restskatter m.v. ofte allerede er betalt af afdøde gennem betalingen af de foreløbige indkomstskattebeløb for dødsåret. Det har sammenhæng med, at de indregnede restskatter m.v. for tidligere år dækkes forud for årets beregnede foreløbige indkomstskatter.

Proklamareglen kan således medføre, at kommunerne skal anmelde indregnede og overførte restskatter m.v., som ikke vil komme til selvstændig opkrævning.

Det foreslås derfor, at indregnede og overførte restskatter m.v. efter kildeskattelovens § 61, stk. 3, og § 61 A, ikke skal anmeldes i dødsboet for at undgå præklusion. Indregnede restskatter m.v., der ikke er betalt på dødstidspunktet, skal anmeldes i dødsboet men ikke nødvendigvis inden for proklamafristen. Derimod vil andre opgjorte restskatter m.v. efter forslaget fortsat skulle anmeldes i boet inden for proklamafristen.

Til nr. 15

Efter ændringsforslaget skal forslagets § 10, nr. 3, der vedrører både ligningslovens § 16 A og ligningslovens § 16 B deles op i to numre (nr. 3 og nr. 01), således at nr. 3 vedrører ligningslovens § 16 A, mens nr. 01 vedrører ligningslovens § 16 B. Opdelingen er rent redaktionel.

Til nr. 16

Ændringsforslaget er en del af opdelingen af forslagets § 10, nr. 3, jf. herom foran.

Herudover foreslås, at der ikke skal indeholdes kildeskat, når bankers tilbagesalg til det udstedende selskab ifølge det i lovforslaget foreslåede § 14, nr. 5, skal beskattes som aktieavance i stedet for som udbytte.

Til nr. 17

Som følge af lov nr. 1014 af 23. december 1998 er den foreslåede ændring af § 17 a i lov om kommunal indkomstskat ikke nødvendig og kan derfor udgå.

Til nr. 18

Som led i aftalen om finansloven for 1999 mellem Socialdemokraterne, Det Radikale Venstre, Venstre, Det Konservative Folkeparti, Centrum-Demokraterne og Kristeligt Folkeparti er det aftalt at forhøje grænsen for tildeling af gratis medarbejderaktier i den gældende bestemmelse i ligningslovens § 7 A stk. 2, fra 6.000 kr til 8.000 kr. Aftalen gælder fra og med 1999.

Dette er nu vedtaget i lov nr. 1032 af 23. december 1998 (gratisaktier), som har virkning fra og med indkomståret 1999.

I forslaget til § 14, nr. 5 (i det foreliggende L 87) skrives § 7 A om. Det sker som led i objektiveringen af bemyndigelsesbestemmelser i skattelovgivningen, og det sker med virkning fra år 2000.

Det er derfor nødvendigt med nærværende ændringsforslag, der med virkning fra og med år 2000 forhøjer grænsen for skattefri tildeling af medarbejderaktier fra 6.000 kr. til 8.000 kr.

Til nr. 19

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det, at tilladelse til skattefri medarbejderaktieordninger også kan gives til ansatte i et selskabs datter- og datterdatterselskaber, herunder disses udenlandske filialer. Det foreslås, at dette fremgår direkte af lovteksten.

Til nr. 20

Efter forslaget til ligningslovens § 16 A, stk. 5, nr. 1, som det var ved fremsættelsen af L 87, skal udlodning til en aktionær, der selv i forbindelse med en nedsættelse af aktiekapitalen har erhvervet dele af virksomheden, beskattes som udbytte. Det kan ikke sidestilles med afståelse af aktionærens aktier. Det skyldes, at der ret beset ikke sker andet for den pågældende aktionær, end at dennes andel af selskabet flyttes fra selskabet over til den pågældende selv, jf. bemærkningerne til det fremsatte lovforslag s. 59. (§ 16 A, stk. 5, nr. 1, handler om alle aktionærer, mens nr. 2 handler om hovedaktionærer.)

Det foreliggende ændringsforslag sidestiller overdragelse til ægtefællen med overdragelse til aktionæren selv. Det skyldes, at aktiver altid kan flyttes mellem to samlevende ægtefæller uden skattemæssige konsekvenser.

Til nr. 21 og 24

Ændringsforslagene går ud på at sidestille grænsegængere med fuldt skattepligtige med hensyn til betingelserne for, hvornår udlodninger og salg til det udstedende selskab behandles som udbytte, og hvornår det behandles som aktieavance. Det gælder dog kun, såfremt grænsegængereren vælger beskattning efter kildeskattelovens afsnit I A.

Det forudsætter, at den pågældendes indkomst fra personligt arbejde eller selvstændig virksomhed her fra landet overstiger 75 pct. af den samlede indkomst.

Herved sikres, at forslaget er i overensstemmelse med EU-traktatens regler om arbejdskraftens frie bevægelighed.

Til nr. 22

Efter det fremsatte forslag til ligningslovens § 16 B, stk. 2, nr. 3, gælder, at hvis en aktionær afstår alle sine aktier i et selskab i forbindelse med, at aktionæren sælger en del af aktierne til selskabet, så skal salget til selskabet beskattes efter reglerne om avanceskat. Det vil sige, at det ikke er hele det fra selskabet udbetalte beløb, der beskattes. Det nedsættes med anskaffelsessummen for de aktier, der afstås til selskabet. Det betyder, at optjeningen i selskabet, der ligger bag udlodningen, måske nok beskattes med selskabsskat, men ikke fuldt ud beskattes med udbytteskat, før aktionæren får optjeningen ud af selskabet. Det kan virke urimeligt, hvis udlodningen ikke overstiger indtjeningen i selskabet. Det fremsatte forslag går derfor ud på, at hvis aktionæren kun tilbagesælger en del af sine aktier, således at den pågældende også efter salget er aktionær, skal salget til selskabet behandles som udbytte.

Selv ved salg af alle aktier virker det imidlertid i nogle situationer urimeligt, hvis tilbagesalget til selskabet alene beskattes med avanceskat. Det er tilfældet, når de aktier, der eventuelt overdrages til øvrige købere, overdrages til disse med succession. Succession betyder, at erhververen indtræder i overdragerens stilling, at der derfor ikke sker nogen avancebeskattning ved overdragelsen, og at erhververen overtager sælgers anskaffelsessum, som erhververen skal bruge ved videresalg. Lovgivningen om succession tilstræber altså en skattemæssig stilling, som om der ikke var sket noget salg, og overdrager og erhverver var smeltet sammen. Det princip er ikke

Bet. o. lovf. vedr. forskellige skatte- og afgiftslove m.v.

gennemført, hvis man alligevel i denne situation kan få foretaget en udlodning, der alene avancebeskattes. Det er urimeligt, hvis aktionæren i denne situation kan hæve indkomster fra selskabet til privat brug, der ikke fuldt ud er beskattet med både selskabsskat og udbytteskat. Ved overdragelse med succession sker der jo ikke engang beskatning af de aktier, der overdrages til erhververen.

Det foreliggende ændringsforslag går derfor ud på at afskære avancebeskatning, selv om alle aktier afhændes, såfremt de aktier, der afhændes til andre end selskabet, afhændes med succession, d.v.s. således, at erhververen indtræder i overdragerens skattemæssige stilling. Afgørelse herfor er, at der ikke sker nogen avancebeskatning ved overdragelsen, og at erhververen skal bruge overdragerens anskaffelsessum som udgangspunkt ved sin indkomstopgørelse. Derimod er det uden betydning, om aktier f.eks. bliver beskattet hos modtageren som næringsaktier uden at være blevet det hos overdrageren, fordi modtagerens eventuelle næringsstattepligt slår igennem. Det er ikke nødvendigt for at afskære avancebeskatning, at erhververen for tid og evighed er indtrådt i overdragerens skattemæssige stilling. En regel som den i aktieavancebeskatningslovens § 11, stk. 4, hvorefter erhververen kun indtræder i overdragerens skattemæssige stilling, så længe erhververens beholdning af børsnoterede aktier i overensstemmelse med de almindelige regler kan begrunde beskatning, ændrer således ikke ved, at erhververen af de pågældende aktier anses for at succedere. Eventuelle regler om subjektiv skattepligt, som måtte betyde, at erhververen ikke kan beskattes, selv om overdrageren kunne, er uden betydning for, om succession anses at foreligge.

Det er uden betydning for spørgsmålet om, hvorvidt succession foreligger, om eventuelle tab, der kunne fremføres hos overdrageren, også kan fremføres hos erhververen. Det er også uden betydning for spørgsmålet om succession, om eventuelle bundfradrag ved indkomstopgørelsen eller forhøjelser af anskaffelsessummen gives med samme beløb hos overdrager og erhverver. Det er selvsagt også uden betydning, om overdragers og erhververs skatteprocenter er de samme.

Regler om succession findes bl.a. i aktieavancebeskatningslovens § 11, fusionsskatteovens § 8, stk. 1, og § 11, kildeskatteovens § 26 A og

B, dødsboskatteovens § 20, § 28, stk. 1, og § 36. Opregningen er ikke udtømmende.

Til nr. 23

Finansrådet har i en henvendelse til Skatteudvalget vedrørende L 87 oplyst, at et stigende antal børsnoterede selskaber opkøber egne aktier med henblik på at annullere disse, at anvende dem til ledelsesaf lønning eller til opkøb af andre selskaber.

Hvis dette opkøb sker direkte hos en fysisk person vil forslaget til ligningslovens § 16 B, stk. 2, nr. 1, betyde, at der skal ske beskatning af en eventuel avance. Den opgøres som forskellen mellem købesummen og den fysiske persons anskaffelsessum. Derimod skal købesummen ikke beskattes som udbytte.

Hvis dette opkøb sker direkte hos et selskab, der besidder aktierne, vil forslaget til ligningslovens § 16 B, stk. 2, nr. 1, betyde at købesummen beskattes som udbytte.

Forslaget skal ses på baggrund af, at efter aktieavancebeskatningsloven beskattes selskabers aktieavancer ikke efter tre års besiddelse af aktierne (medmindre der er tale om aktier, der er erhvervet som led i næringsvirksomhed med køb og salg af aktier), mens udbytter beskattes (udenfor moder-datterselskabsforhold).

Finansrådet oplyser, at opkøbet ofte sker på den måde, at pengeinstitutter og børsrådgivere går ind som mellemmand.

Lovforslaget vil hindre dette. Efter forslaget skal pengeinstitutter ofte beskattes af den købesum, som det opkøbende selskab betaler pengeinstituttet.

Ændringsforslaget går ud på at undgå dette med en regel om, at pengeinstitutters tilbagesalg til det udstedende selskab er omfattet af avance-skattereglerne, når det udstedende selskab er børsnoteret, og når pengeinstituttet selv er næringsdrivende med køb og salg af de pågældende aktier. Forslaget betyder, at et selskab, der har ejet aktier i et andet børsnoteret selskab i mere end tre år, kan sælge disse skattefrit til pengeinstituttet. Ved videresalg til det udstedende selskab beskattes pengeinstituttet alene af sin egen fortjeneste. Forslaget er derfor begrænset til børsnoterede selskaber.

Til nr. 25 og 26

Ændringsforslagene går ud på at opdele lovforslagets § 20, nr. 2, i to numre, hvoraf det ene

nummer herefter vedrører en konsekvensændring som følge af forslaget til ændring af ligningslovens § 16 A, mens det andet nummer vedrører en konsekvensændring som følge af forslaget til ændring af ligningslovens § 16 B. Ændringsforslagene er rent redaktionelle.

Til nr. 27

Ændringen er redaktionel.

Til nr. 28 og 29

Ændringerne er redaktionelle.

Til nr. 30

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslagets § 14, nr. 5, er det foreslået, at der som følge af objektivisering af bestemmelsen om gratis medarbejderaktieordninger ikke længere skal afgives en årlig redegørelse herom.

Da lovforslaget som udgangspunkt træder i kraft den 1. januar 2000, foreslås det, at pligten til at afgive den årlige redegørelse i henhold til den nuværende bestemmelse i ligningslovens § 7 A, stk. 9, ligeledes ophører 1. januar 2000.

Til nr. 31

Det foreslås, at nedennævnte ændringer af dødsboskatteloven skal have virkning for boer og mellempereioder vedrørende personer, der afgår ved døden den 1. januar 2000 eller senere, på beskatningen af efterlevende ægtefæller og modtagere af udlodning og boudlæg efter personer, der afgår ved døden den 1. januar 2000 eller senere, samt på skifte af uskiftede boer i den efterlevende ægtefælles levende live, når anmodning om skifte indgives den 1. januar 2000 eller senere:

§ 4, nr. 01, 02, 03, 04, 05, 09 (nyt kapitel i dødsboskatteloven med konsekvensændringer), om beskatningen af visse dødsboer, hvor ægtefællerne er afgået ved døden i samme år.

§ 4, nr. 06 (ændring af dødsboskattelovens § 59), om ændring af successionstidspunktet i uskiftet bo-reglerne for en virksomhed, der tilhørte afdøde.

§ 4, nr. 07 (ændring af dødsboskattelovens § 60) om opgørelse og beskatning efter uskiftet bo-reglerne af indkomst fra afdødes virksomhed i dødsåret.

§ 4, nr. 010 (tilføjelse til dødsboskattelovens § 87, stk. 5), hvorefter restskatter m.v., der er overført til opkrævning sammen med årets forskudsskatter, ikke er omfattet af proklamareglen.

De øvrige foreslåede ændringer træder i kraft den 1. januar 2000.

Til nr. 32

Det er i lovforslagets § 26, stk. 12, foreslået, at ændringen af afgiftsområdet og toldområdet, jf. lovforslagets § 15, nr. 1, og § 22, nr. 1, træder i kraft dagen efter lovens bekendtgørelse i Lovtidende. Denne ikrafttrædelsesdato er fastsat på baggrund af, at Udenrigsministeriets lovforslag om søterritoriet (Lovforslag nr. L 12) ville træde i kraft den 1. januar 1999.

Det foreligger imidlertid oplyst, at Udenrigsministeriets lovforslag først forventes at træde i kraft den 1. maj 1999. Det er derfor foreslået, at skatteministeren bemyndiges til at fastsætte tidspunktet for ikrafttrædelsen for ændringen af afgiftsområdet og toldområdet.

Til nr. 33-36

Efter ændringsforslaget foreslås, at virkningstidspunktet i lovforslagets § 26, stk. 14-17, ændres til dagen efter lovens bekendtgørelse i Lovtidende i stedet for dagen for lovforslagets fremsættelse. Ændringen skyldes, at det i lovforslaget valgte virkningstidspunkt kan skabe tvivl om, hvilket regelsæt der er gældende i perioden fra lovforslagets fremsættelse til lovens bekendtgørelse i Lovtidende.

Per Kaalund (S) Jens Peter Vernersen (S) nfm. Erik Mortensen (S) Anna-Marie Hansen (S)

Hugo Sørensen (S) Aage Frandsen (SF) Sonja Albrink (CD) Morten Helveg Petersen (RV)

Frank Aaen (EL) Peter Brixtofte (V) fmd. Mariann Fischer Boel (V) Svend Aage Jensby (V)

Flemming Kofod-Svendsen (KRF) Flemming Hansen (KF) Brian Mikkelsen (KF)

Klaus Kjær (DF) Kim Behnke (FP)

Nogle af udvalgets spørgsmål til skatteministeren og dennes svar herpå**Spørgsmål 10:**

Ministeren bedes med henvisning til de oversendte ændringsforslag, som ministeren ønsker stillet ved 2. behandlingen, jf. L 87 - bilag 27, begrunde, hvorfor ændringsforslag nr. 8 til lovforslagets § 4 (samt konsekvensændringerne hertil) - og hvor der foreslås indsat et helt nyt kapitel 10 A i dødsboskatteloven om beskatning i tilfælde, hvor ægtefællerne dør i samme indkomstår - ikke er fremsat som et selvstændigt lovforslag.

Svar:

Formålet med § 4 i L 87 er at foretage en række justeringer og præciseringer i forbindelse med den nye dødsboskatte lov, efter at denne lov nu har haft virkning i et par år, og der som følge heraf har været mulighed for at vurdere, om der var behov for justeringer m.v.

Det har vist sig, at der også er behov for visse justeringer i forbindelse med de såkaldte uskiftet bo-regler i dødsboskatteloven.

Efter uskiftet bo-reglerne beskattes førstafdødes indkomst i dennes mellempperiode hos den efterlevende ægtefælle i dødsåret efter personbeskatningsreglerne.

Hvis den efterlevende ægtefælle afgår ved døden i et senere indkomstår end den førstafdøde ægtefælle, kan dødsboskattelovens almindelige regler umiddelbart anvendes, og der opstår ikke nogen fortolkningsmæssige spørgsmål i forhold til de særlige uskiftet bo-regler.

Fra forskellig side har der derimod været rejst tvivl om, hvorledes dødsboskattelovens regler skal fortolkes i den situation, hvor begge ægtefæller dør i samme indkomstår, og den sidstafdøde ægtefælle ville have været omfattet af uskiftet bo-reglerne i dødsåret.

Som følge heraf er det valgt at fremsætte ændringsforslag nr. 8, der løser de fortolkningsproblemer i dødsboskatteloven, der opstår i den ovenfor nævnte særlige situation. At bestemmelsen er opført under et nyt kapitel i afsnit III om

uskiftet bo m.v., hænger sammen med, at afsnittet i forvejen er opdelt i 3 mindre kapitler, der hver især omhandler særlige situationer. Denne opdeling i kapitler gør afsnittet mere læsevenligt.

Man kunne alternativt have valgt at præcisere bestemmelserne om ægtefæller, der dør samme indkomstår, i afsnit II, der vedrører dødsboer, der er selvstændige skattesubjekter.

Der er således tale om et lovteknisk valg ved udarbejdelsen af ændringsforslaget, når den foreslåede bestemmelse er indsat som et nyt kapitel i dødsboskattelovens afsnit III om uskiftet bo m.v.

Når ændringsforslag nr. 8 ikke er fremsat som et selvstændigt lovforslag, skyldes det, at der er en så nær sammenhæng mellem justeringerne i ændringsforslagene og i selve lovforslaget, at der ikke anses at være behov for at fremsætte ændringsforslag nr. 8 som et selvstændigt lovforslag.

Spørgsmål 11:

Der anmodes om ministerens vurdering af, om det nævnte ændringsforslag ikke indeholder et identitetsproblem, jf. grundlovens § 41, stk. 2.

Svar:

§ 4 i lovforslag nr. L 87, der vedrører ændringer i dødsboskatteloven, er med mindre ændringer en genfremsættelse af L 119, Forslag til Lov om ændring af dødsboskatteloven, konkursskatteloven og skattekontrolloven (Justeringer), som alene blev førstebehandlet i folketingssamlingen 1997/98 inden udskrivelsen af valget til Folketinget.

L 119 omfattede forslag til justeringer og præciseringer i forbindelse med den nye dødsboskatte lov, der var trådt i kraft den 1. januar 1997.

Den nye dødsboskatte lov indeholdt foruden en tilpasning af dødsboskatte reglerne til den nye skiftereform også en væsentlig forenkling af de materielle skatteregler.

Efter at de nye dødsboskatteregler havde været genstand for vurderinger og overvejelser, fandt regeringen, at der var behov for at foretage nogle justeringer og præciseringer i forbindelse med den nye dødsboskattelov. Dette skete med fremsættelsen af lovforslag nr. L 119.

Da L 119 som nævnt ikke blev færdigbehandlet, valgte regeringen at genfremsætte L 119 med mindre ændringer som § 4 i lovforslag nr. L 87.

De nu fremsatte ændringsforslag til § 4 i L 87 har ligesom de foreslåede bestemmelser i det oprindeligt fremsatte lovforslag og i lovforslag nr. L 119 til formål at justere eller præcisere nogle af de eksisterende regler i dødsboskatteloven. Det gælder også ændringsforslag nr. 8 til § 4.

I det sidstnævnte ændringsforslag vedrørende ægtefæller, der dør i samme indkomstår, foreslås indsat et nyt kapitel 10 A i afsnit III i dødsboskatteloven. At der i denne forbindelse oprettes et nyt kapitel, skyldes som nævnt i besvarelsen af spørgsmål 10 alene lovtekniske grunde.

Både § 4 i L 87 og de stillede ændringsforslag hertil har således til formål at gennemføre justeringer og præciseringer i den nye dødsboskattelov. Selv om der ved ændringsforslagene foreslås inddraget justeringer og præciseringer på yderligere områder i forhold til lovforslaget, er det opfattelsen, at ændringsforslagene ikke må antages at ligge ud over, hvad der efter grundlovens § 41 kan medtages som ændringsforslag under Folketingets behandling af L 87.

Spørgsmål 12:

Ministeren bedes i forlængelse heraf tilkendegive, om han vil overveje at fremsætte ændringsforslaget som et selvstændigt lovforslag.

Svar:

Efter min opfattelse foreligger der ikke identitetsproblemer i forbindelse med ændringsforslagene. Det er dog op til Folketinget at afgøre, om ændringsforslagene har en sådan karakter, at der ikke kan siges at foreligge identitet. I givet fald vil jeg trække de fremsendte ændringsforslag vedrørende dødsboskatteloven tilbage med henblik på senere fremsættelse af forslagene.

Spørgsmål 13:

Ministeren bedes oplyse baggrunden for, at ændringsforslaget først fremsættes på nuværende sene tidspunkt.

Svar:

Som det fremgår af svaret på spørgsmål 10 har der fra forskellig side været rejst tvivl om, hvorledes dødsboskattelovens regler skal fortolkes i den situation, hvor begge ægtefæller dør i samme indkomstår, og den sidstafdøde ægtefælle ville have været omfattet af uskiftet bo-reglerne i dødsåret.

Der har derfor pågået en række tekniske overvejelser om bestemmelsens nærmere udformning, der har strakt sig over en længere periode, før det har været muligt at nå frem til en tilfredsstillende løsning på tvivlsspørgsmålet.

Spørgsmål 14:

Ministeren bedes endvidere oplyse, om ændringsforslaget har været sendt til høring, således at offentligheden har haft lejlighed til at gøre sig bekendt med ændringsforslagets indhold og komme med eventuelle bemærkninger hertil.

Svar:

Ændringsforslaget har været til høring to gange i Københavns Kommunes skatteforvaltning. Herudover har ændringsforslaget ikke været til ekstern høring, hvilket må ses i sammenhæng med, at der i ændringsforslaget alene er tale om justeringer og præciseringer i den nye dødsboskattelov.

Spørgsmål 15:

Endelig bedes ministeren redegøre nærmere for indholdet af samtlige foreslåede ændringsforslag til lovforslagets § 4 (dødsboskatteloven), herunder oplyse om de enkelte ændringsforslag er udtryk for skærpelser eller lempelser i forhold til det fremsatte lovforslag henholdsvis gældende regler.

Svar:

Der henvises til følgende oversigt:

Oversigt over ændringer i dødsboskatteloven, der er indeholdt i ændringsforslag til L 87.

1. *Ændringsforslagets nr. 8 med konsekvensændringer i nr. 1, 3 og 4.*

Indsættelse af ny § 66 A.

Ændringsforslaget indeholder regler for beskattning, når ægtefællerne afgår ved døden i samme år, og den sidstafdøde ægtefælle ellers

skulle have været beskattet efter uskiftet bo-reglerne i dødsåret. Dette er tilfældet, hvis den efterlevende ægtefælle sidder i uskiftet bo eller har fået udleveret dødsboet efter den afdøde ægtefælle efter særlige bestemmelser i dødsboskifteloven.

Ændringsforslaget indeholder ingen skærper i forhold til tidligere anvendt praksis.

2. Ændringsforslagets nr. 5 og 6.

Ændring af § 59 og § 60.

Efter uskiftet bo-reglerne succederer en efterlevende ægtefælle i den afdøde ægtefælles erhvervsvirksomhed med virkning fra dødsdagen. Det foreslås, at successionstidspunktet ændres, således at successionen sker med virkning fra dødsårets begyndelse.

Herved opnås, at der ikke skal laves en særskilt regnskabsmæssig opgørelse over virksomheden pr. dødsdagen, hvilket kan være besværligt, specielt hvis afdøde tidligere anvendte virksomhedsskatteloven. Endvidere er det ændrede successionstidspunkt en forudsætning for, at den foreslåede § 66 A om ægtefæller, der dør samme indkomstår, kan fungere.

Det foreslås endvidere, at indkomst i mellemprioden vedrørende erhvervsvirksomhed altid medregnes ved indkomstopgørelsen hos den af ægtefællerne, der har drevet virksomheden.

Tillige foreslås, at virksomhedens indkomst opgøres under ét for hele dødsåret, og at indkomsten fordeles forholdsæssigt mellem ægtefællerne i forhold til de perioder, ægtefællerne hver især har drevet virksomheden. Der er tale om en regnskabsmæssig forenkling i forhold til de gældende regler.

Ændringsforslaget kan som altovervejende hovedregel give en vis lempelse i den samlede beskatning af ægtefællerne i dødsåret.

3. Ændringsforslagets nr. 7.

Ændring af § 63.

Efter uskiftet bo-reglerne beskattes den afdøde ægtefælles indkomst i dennes mellempriode og den efterlevende ægtefælles indkomst i dødsåret efter praksis med de kommuneskatteprocenter m.v., som gælder for den efterlevende ægtefælle.

Det foreslås, at praksis lovfæstes.

Ændringsforslaget indeholder derfor ingen skærper i forhold til gældende praksis.

4. Ændringsforslagets nr. 9.

Ændring af § 87.

I dødsboskattelovens § 87 er fastsat særlige regler for, hvornår skattekrav skal anmeldes for ikke at blive prækluderet. Opgjorte skattekrav skal herefter anmeldes inden for proklamafri-
sten.

Det foreslås af praktiske grunde, at indregnede og overførte restskatter m.v. ikke skal anmeldes i dødsboet efter proklamareglen for at undgå præklusion.

Ændringsforslaget må ikke antages at medføre skærper i forhold til de gældende regler.

5. Ændringsforslagets nr. 2.

Ny § 4, stk. 6 og 7.

Der foreslås i stk. 6 en præcisering af reglerne for skifte af uskiftet bo og særbo ved den efterlevende ægtefælles død.

Den har bl.a. betydning for anvendelsen af beløbsgrænser, krav om afsluttende skatteansættelse, fordeling af fradrag og hæftelsesregler efter dødsboskatteloven.

Som følge af indsættelsen af stk. 6 i ændringsforslaget er det stk. 6, som blev foreslået i lovforslaget under nr. 2, ændret til stk. 7.

Ændringsforslaget indeholder ingen skærper.